

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 2 (475)

1995 balandis

Motinos dienos pažymėti

Seniai seniai tolimoje šalyje gyveno karalius ir karalienė. Jiems gimė sūnus, kurį tuoj pat savo globon paėmė auklės ir žindė. Ir nors jos rūpinosi vaiku kaip beišmanydamos, mažasis karalaitis netrukus apsirgo. Karalius sukvietė geriausius gydytojus, tačiau jie nieko nepadėjo. Vaikelis verkė be perstojo ir pamažu nyko. Su dideliu skausmu žvelgė karalius į lopšyje gulintį savo pirmgimį ir meldė Dievą pagalbos. Staiga pro atvirus rūmų langus pasigirdo švelni moters daina. Ji liejosi pro langus vidun į menę, pripildė jos erdvę ramybės, ir čia staiga mažasis karalaitis nutilo, ėmė klausytis ir klausydamasis pirmą kartą ramiai užmigo. Jis miegojo visą dieną ir visą naktį ir ėmė greitai sveikti. Karalius gi tuoj išsiuntė dvariškius ieškoti moters, kuri dainavo šią dainą. Netrukus jie atvedė baudžiauninkę, kuri ant rankų nešėsi kūdikį. "Moterie, - klausė karalius - kokią dainą tu čia neseniai dainavai?" Žemai nusilenkusi, baudžiauninkė atsakė: "Jūsų didenybe, aš, vargdienė motina, neturiu daugiau ką duoti savo vaikui, kaip savo širdį. Iš jos tad ir plaukia daina mano kūdikiui ir jį ramina, kai aš dirbu". Karalius giliai susimąstė. Paskui pakilo ir tarė visiems susirinkusiems: "Kokia tai didelė galybė yra motinos širdis, jei jos meilė pagydė net mano kūdikį. Nuo šiol ši diena visoje karalystėje vadinsis Motinos diena".

Praėjo šimtmečiai nuo anos pasakų dienos, Motinos vaiko tyko daug įvairesnės ligos ir pavojai. Ir Motina klausia savęs, kuriuo keliu aš turiu vesti savo vaiką, ką jam turiu kelionėn įduoti, ko liepti jam saugotis, ko siekti turėčiau jam patarti. Ji krauna turtus savo vaiko širdin, kartais suabejodama ir persitikrindama, ar jie nėra menkaverčiai. Ji rūpinasi, kad jis tuos turtus tausotų, neišmėtytų, nesuterštų. Kaip paukštė uždengia sparnais nuo visko, kas galėtų supurvinti jo sielą, kas taikytų į jo akis įlieti neapykantos.

Bet pačią Motiną siaučia žabangos. Ji mėgina ištrūkti su savo vaiku iš įkaitusio civilizacijos oro į žalio medžio pavėsį, bet miškai nyksta... Nuo ekranų pavargusias akis ieško pamaloninti pievų gėlių margumynu, bet pievos traukiasi tolyn... Vaiko kojeles norėtų atgaivinti žemės kvėpavimu smėlyje, švelnioje žolėje, bet... juos vis plačiau užkloja asfaltas. Ji norėtų jam pasaką pasekti apie gaidelį ir katinėlį, tik vaiko širdelėje vietos jiems nebėra - likimines kovas ten kovoja ekrano pabaisos. Tuomet klausia Motina, kas iš tiesų jos vaiką auklėja, moko ir dažnai net iš jos išplėšia. Jei gerai išsižiūri, pamato, jog auklėja visi, o ji pati, atsitinka, būna kartais silpniausioji auklėtoja.

Todėl prašykime Kūrėją būti Motinos draugu ir padėti Jai užauginti vaiką, sveiką *sielą ir kūnu*.

MŪSŲ BENDRUOMENĖJE

Centrinis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Hüttenfelde

Vasario 18 į Hüttenfeldą suvažiavo daug lietuvių atšvęsti Lietuvos nepriklausomybės šventės. Daugiausia jų buvo iš Vokietijos, tačiau labai smagu buvo savo tarpe turėti lietuvius iš Belgijos, Lenkijos, Lietuvos, Jungtinių Amerikos Valstybių; į šventę atvyko net viena buvusi mūsų gimnazijos mokinė iš Australijos, šiuo metu besidarbuojanti Londone. Visus jau iš tolo sveikino ant pilies bokšto stiebo iškelta Lietuvos trispalvė. Pačiame Hüttenfeldo miestelyje padaugėjo praeivių, lengvieji automobiliai, sausakimšai užpildę Romuvos kiemą, užėmė paskutines laisvas šaligatvių atkarpėles - nuotaikingas šurmulyms rodė, jog Hüttenfelde vyksta viena iš svarbiausių metinių švenčių.

Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atnašavo Augsburgio arkivyskupas Joseph Stimpfle, Vokietijos vyskupų delegatas lietuvių sielovadai prelatas Antanas Bunga, Troškūnų parapijos klebonas kun. Saulis Pilipavičius ir Vasario 16-osios gimnazijos kapelionas kun. Gediminas Tamošiūnas. Pamokslą pasakė arkivyskupas. Šis taurus vokiečių padėjo lietuviams visais sunkiais laikais, ypač pasižymėjo parama lietuviams, kovojusiems už sąžinės ir tikėjimo laisvę bolševikinės priespaudos metais. Savo pamoksle jis prisiminė tą laikotarpį. Kalbėjo apie savo pirmąją kelionę į Lietuvą, ir šios kelionės metu lankymąsi Šiluvoje. Jis išsakė mintį, jog laikas išryškina tikrąsias vertybes, už kurias buvo verta kovoti ir net aukoti laisvę. Mišių pabaigoje Romuvos parapijos vardu arkivyskupui buvo išteikta gėlių puokštė.

Po Mišių visi rinkosi Hüttenfeldo Piliečių namų salėje, kur apie ketvirtą prasidėjo oficialioji minėjimo dalis. Buvo sugiedoti Vokietijos ir Lietuvos himnai. Tuomet Vokietijos LB valdybos pirmininkas Arminas Lipšys pasveikino visus minėjimo dalyvius, atskirai išvardindamas garbinguosius svečius. Savo kalboje pirmininkas prisiminė nelengvą lietuvių tautos kelią į nepriklausomybę. Prisiminė ir Vakarų valstybių nuolatinius priekaištus lietuviams dėl jų laisvės siekių, dėl Sovietų Sąjungos griovimo, dėl ramaus gyvenimo destabilizavimo. Jis pasidžiaugė, kad Lietuva savo kelyje nesustojo ir pasiekė išsvajotąją laisvę. Taip pat pirmininkas atsišaukė į tuos, kurie, matydami sunkumus Lietuvoje, nusigręžia nuo jos. Ir jis kvietė likti su ta vienintele mūsų Lietuva ir džiaugsmuose, ir varguose. Po šios kalbos, išreikšdami dėkingumą, Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai užrišo tautinę juostą lietuvių draugui ir pagalbininkui arkivyskupui Joseph Stimpfle.

Toliau visus sveikino Lietuvos ambasadorius Vokietijoje prof. Zenonas Namavičius. Jis trumpai apžvelgė Lietuvos nueitą kelią, suminėjo aktualiausias problemas, nurodydamas, jog ypatingos svarbos Lietuvos stabilumui turi kaimynų ekonominė ir politinė padėtis.

Lampertheimo miesto burmistras išklė Hüttenfeldo reikšmę pasaulio ir ypač Vokietijos lietuviams. Šis miestelis su vienintele lietuvių gimnazija laisvame pasaulyje, kuris anksčiau jungė pasaulio lietuvius, ypatingai jaunuolius, dabar tapo tarpininku tarp dviejų valstybių. Po jo kalbėjus Hüttenfeldo viršaitis Edmund Maul pareiškė, jog per daugelį metų šioje salėje vykusiuose Vasario 16-osios minėjimuose tik du kalbėtojai aiškiai išsakė savo tikėjimą Lietuvos laisve - tai buvo profesorius Juozas Eretas ir Otto von Habsburgas. Ir štai šis laikas atėjo: Lietuva laisva ir nepriklausoma. Viršaitis išreiškė padėką čia gyvenantiems lietuviams, kurie savo dainomis, šokiais ir kitokiais pasirodymais įneša nemažą indėlį į miestelio kultūrinį gyvenimą.

Pagrindiniu kalbėtoju šįkart mielai sutiko būti Hesseno parlamento prezidentas Karl Starzacher'is. Jis jau kelintą kartą lankosi lietuvių šventėse: Vasario 16-osios minėjime, Jėninėse, lietuvių ansamblių koncerte ir t.t. Savo kalbą, visus labiausiai nustebindamas, pradėjo lietuviškai. Paskui atsiprašė, kad dar nedaug išmoko, ir perėjo prie vokiečių kalbos. "Lietuva sugrįžo į Europą" - sakė jis. Kad ji tikrai prie Europos priklausu, rodo tai, jog jos narystė Žmogaus teisių organizacijoje "Freedom House" yra didžiai vertinama. Politinės laisvės ir žmogaus teisių įgyvendinime Lietuva yra daug pasiekusi, ir tai duoda jai teisę užimti deramą vietą laisvų Europos valstybių šeimoje. Europa turi padėti Lietuvai atsistatyti. Prezidentas pabrėžė, jog Hitlerio-Stalino paktas ypatingai Vokietiją įpareigoja padėti Lietuvai sunkiu atstatomuoju laikotarpiu. Todėl Vokietijos pagalba ir orientuojasi į tai, kaip padėti kiek įmaoma greičiau atstatyti ir įtvirtinti demokratines struktūras Lietuvos politinėje, ekonominėje ir visuomeninėje srityse.

Toliau prezidentas sakė, kad Vokietija dar ir dėlto turi padėti Lietuvai, kad stipresnieji turi padėti silpnesniems. Ir nevisuomet tai turi būti vien politinėje ar ekonominėje srityse. Kultūrinės vertybės Europoje turi ypatingos reikšmės, nes Europa yra daugiakultūrinė bendruomenė. Europos stiprybė yra jos tautų įvairume bei savitume. Tautų suartėjimui didžiulės reikšmės turi jų kultūra. Vasario 16-osios gimnazija nemažai nuveikia, pristatydama lietuvių kultūrą vokiečių visuomenei. Iš tiesų, sakė parlamento prezidentas, ši mokykla yra tiltas tarp Lietuvos ir Vokietijos. Ir baigdamas jis vėl prisiminė 1990 metais su viltimi ištartus žodžius "Lietuva grįžta į Europą", kurie dabar jau tampa realybe.

Po trumpos pertraukos Vasario 16-osios gimnazistai parodė savo paruoštą programą. Liaudies dainų pynę sudainavo mokinių choras. Dainos buvo linksmos, visiems gerai pažįstamos - vienu metu ir publika prisijungė, bet gavo sustoti, nes nepataikė į ritmą. Šauniai pasirodė šokėjai, sušokę šešis šokius, po kelias liaudies dainas atliko kanklininkės ir skudutininkai, mokyklos orkestras ne tik palydėjo šokius, bet ir atskirai sugrojo keturis kūrinius. VLB pirm. A.Lipšys padėkojo programos atlikėjams, o taip pat tautinių šokių vadovei mokyt. Marytei Šmitienei, kanklininkių vadovei Rūtai Nemunienei ir choro bei orkestro vadovui mokyt. Arvidui Paltinui.

Po programos tučtuojau buvo sunešti stalai, kėdės perstatytos, sceną okupavo lietuvių visuomenei gerai pažįstamo Pauliaus Petrikaičio kapela, kuri visą vakarą linksmino svečius. Veikė baras, jaunimo aptarnaujama kavinė. Užvalgyti taipgi buvo galima, nes virėjos buvo prigaminusios didžkukulių, salotų, prikaitinusios dešrelių. Visi linksminosi intensyviai, tik ne taip ilgai kaip kitais metais, nes rytojaus dieną turėjo viskas blizgėti, mat, rinkėjai į šias patalpas ėjo rinkti Hesseno parlamento. Labiausiai pasišventusieji naktį valė mažąsias sales, koridorius ir aplinką.

Vokietijos lietuvių bendruomenės Tarybos suvažiavimas

Š.m. kovo 11 visi VLB Tarybos nariai susirinko į metinę sesiją Hüttenfelde. Kadangi Kovo 11-oji - svarbi data mūsų tautai, tai Tarybos pirmininkė Marija Dambriūnaitė-Šmitienė, atidarydama sesiją, pasveikino visus narius šios šventės proga. Kalbėdama apie Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios datų istorines reikšmes, ji pažymėjo, jog okupacijos dešimtmečiais Vasario 16-oji, tarsi ryški žvaigždė švietė Lietuvos žmonėms ir ne savo valia atplėštiems nuo tėvynės - visiems, svajojusiems nepriklausomą Lietuvą. Tai tapo realybe 1990 kovo 11-ąją dieną. Galbūt, sakė pirmininkė, mūsų tėvynėje esantiems tautiečiams artimesnė Kovo 11-oji, nes jie ją iškovoję, vieningai išnešė į gyvenimą po žiaurių okupacijos metų. Tuo tarpu mūsų tėvai ir seneliai iš Lietuvos išsinešė kaip brangiausią prisiminimą Nepriklausomybės paskelbimo dieną. Juk jie, kaip dabar tautiečiai

Lietuvoje Kovo 11-ąją, Vasario 16-ąją išsvajoję, iškovojo ir matė prašvintant po ilgą carinės okupacijos metų. Kovo 11-oji yra Vasario 16-osios pakartojimas, pratęsimas, patvirtinimas. Kovo 11-oji Vasario 16-ąją nuskaidrina. Ji paliudija ateinančioms kartoms: buvo šimtmetis, kai mūsų Nepriklausomybę reikėjo net du kartus skelbti, apginti, saugoti. Toliau pirm. M.Šmitienė, apžvelgdama dabartinę Lietuvos padėtį, citavo A.Eidinto pasisakymą "Drauge", kur sakoma, jog po 5 nepriklausomybės metų Lietuvoje galime rasti visko: piliečių praturtėjimo ir tikro skurdo, ekonomikos krizės ir kai kurių pramonės šakų, išėjusių į Vakarų rinką, klestėjimo, efektyvių ir greitų reformų ir atgrasaus sustabarėjimo. Taigi, ieškosi gero - daug jo rasi, ieškosi blogo - rasi apščiau ir jo: viskas daugiau nuo ieškotojo priklauso. Betgi tik aklas gali nematyti, kaip pasikeitė laisvas kraštas pažangos linkme, kiek nemažai jau padaryta, o svarbiausia, kad savo pačių išgalėmis, savo valstybės labui. Nauji namai, parduotuvės, privačių bendrovių, komercinių bankų tinklas, tobulėjantys telekomunikacijos ryšiai su visu pasauliu, privačios radijo ir televizijos stotys, laisva spauda, privačios leidyklos, klinikos, gamyklos, nauji vadovėliai, tautinė dviasia mokyklose ir universitetuose - ar tai buvo prieš 5 metus? Tokia mintimi užbaigė pirmininkė sesijos atidarymo kalbą.

Toliau Tarybos nariai tylos minute pagerbė mirusiuosius.

Pirmasis pranešimą padarė VLB valdybos pirmininkas Arminas Lipšys. Jis davė statistinių žinių, iš kurių aiškėjo, jog bendruomenės narių skaičius pastaraisiais metais ėmė augti, nes naujieji emigrantai stoja į bendruomenę. Ypač padaugėjo narių Romuvos, Salzgitterio ir Hamburgo apylinkėse. Pirmininkas kalbėjo ir apie tai, jog reikėtų sudaryti "Laikino VLB nario" statusą ir palaikyti glaudesnius ryšius su laikinai Vokietijoje gyvenančiais tautiečiais. Kai kurios apylinkės betgi ėmė nykti, jų narių skaičius labai sumažėjo, nebėra jose pirmininkų nė valdybų. Pavienius narius reikia kvieisti jungtis prie centro. Nario mokestį, nors jis ir visai nedidelis, taip pat ne visi sumoka. Reikia leisti ir per apylinkes rinkti, bet ir sudaryti galimybę pervesti per banką.

Praeitais metais Anykščiuose vykusiame PLB ir Kraštų bendruomenių darbuotojų suvažiavime dalyvavo ir VLB valdybos pirmininkas A.Lipšys bei sekretorė E.Tesnau. Susitikime su prezidentu Brazausku dalyvavo trys valdybos nariai: anksčiau minėtieji ir V.Bartusevičius. Jie prezidentui įteikė dovaną - Vasario 16 g-jos metraščius - ir pakvietė jį aplankyti gimnaziją bei Vokietijos lietuvių bendruomenę.

Toliau pirmininkas pasiūlė perorganizuoti bendruomenės apylinkių struktūrą, t.y. sumažinti apylinkių skaičių, mažiau veiklias negausias apylinkes prijungiant prie aktyviai veikiančiųjų apylinkių. Kalbėjo ir apie tai, jog reikėtų peržiūrėti galimybes pagerinti "Informacijų" leidimą.

Finansinę paramą iš Bonos bendruomenė gauna ir toliau. Tikimasi, kad ir toliau taip bus. Pirmininkas pasidžiaugė nauju reikalų vedėju, kuris čia laikinai dirba, bet jau daug svarbaus darbo nuveikė. Sąrašai, kuriuos jis suvedė į kompiuterį, palengvins "Informacijų", kvietimų išsiuntinėjimą.

Valdybos išdininkas Antanas Šiugždinis pateikė valdybos 1994 metų apyskaitą ir balansą. Praeitais metais pajamų turėta 112.979,29 DM ir panašiai tiek pat išlaidų. Metų gale susidarė 14,80 DM likutis. Po Kontrolės komisijos pranešimo, kurį perskaitė Tomas Bartusevičius, Taryba patvirtino apyskaitą ir atleido valdybą nuo atsakomybės.

Garbės teismo pirmininkė Alina Grinienė pareiškė darbo neturėjusi, nes lietuviai gerai sugyveno ir nesibylinėjo. Apie Vasario 16 gimnaziją kalbėjo jos direktorius Andrius

Šmitas. Gimnazijai remti fondo išdininkas Antanas Šiugždinis, pateikdamas fondo apyskaitą, pastebėjo, jog paskutiniaisiais metais žymiai sumažėjo aukos. Šiais metais fondas turėjo 45 000 DM pajamų mažiau negu praeitais. Padėti pataiso palikimai.

Kadangi Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovė Anke Lepaitė tuo metu laikė egzaminus, tai į Tarybos suvažiavimą vietoj savęs atsiuntė atstovę Dalią Baliulytę. Ji papasakojo apie Jaunimo sąjungos veiklą. Sąjunga buria lietuvių jaunuomenę, rengia suvažiavimus Annaberge ir Romuvoje, leidžia savo laikraštėlį "Kibirkštėlė". Praeitą vasarą Lietuvoje ir Anglijoje vykusiam pasaulio lietuvių jaunimo kongrese dalyvavo 4 atstovai. Susipažino su Rytų kraštų lietuvių jaunimu ir jų problemomis. Jaunimo sąjunga stengiasi pritraukti daugiau jaunimo.

Vėliau vyko diskusijos įvairiais klausimais, iš kurių vienas svarbesnis buvo klausimas dėl pilietybės. Čia buvo atsilipta į Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pasiūlymą pilietybės įstatymo klausimu. Šio pasiūlymo tekstas skamba taip:

Lietuvos pilietis yra kiekvienas nuolat Lietuvoje gyvenantis žmogus ir kiekvienas už jos ribų gyvenantis lietuvis, nepaisant kada ir kokiomis aplinkybėmis jis būtų iš Lietuvos išvykęs, kada ir kur būtų gimęs, kokios jis būtų kartos, kokios valstybės pilietybę jis turėtų ir kokiame krašte jis gyventų.

Lietuvio sąvoka - jo lietuviška kilmė, kraujo giminystė.

Tarybos nariai buvo tos nuomonės, kad šis pasiūlytas tekstas yra teisiškai abejotinas ir negana konkretus. Turėtų būti juristų peržiūrimas ir pasiūlomas konkretesnis variantas. Tam reikalui išrinkta komisija, be abejo, pasirūpins formuluotės patobulimu.

Buvo diskutuojama ir kitais klausimais. Prezidiumo vicepirmininkas pasiūlė pagerbti lietuvių išeivijos veikėjus, kurie prisidėjo prie lietuvių išlaikymo. Taip pat nutarta padėkoti ir Hesseno parlamento prezidentui Karl Starzacher bei bundestago nariui Wolfgang von Stetten už visokeriopą paramą Lietuvai.

Po pietų pertraukos prasidėjo rinkimai į bendruomenės valdybą ir kitus organus. Iš tiesų buvo perrinkta senoji valdyba, nes ji sutiko ir toliau dirbti. Į ją įeina: Arminas Lipšys (pirmininkas), Vincas Bartusevičius (pirm. pavaduotojas), Antanas Šiugždinis (išdininkas), Elena Tesnau (sekretorė), Andrius Šmitas (narys). Į kontrolės komisiją išrinkti Jonas Vitkus, Eugenija Lucienė ir Edmundas Jankūnas. Garbės teismo pirmininku išrinktas dr. Vilius Lėnertas, teisėjais - Petras Odinis ir Alina Grinienė. Į Tarybos rinkimų komisiją išrinkti Jonas Vitkus, Raimonda Jankūnienė ir Ona Šiugždinienė. Atstovais į Vasario 16 gimnazijos kuratoriją pasiūsti Vingaudas J. Damijonaitis, dr. Kęstutis Ivinskis, dr. Vilius Lėnertas ir Jonas K. Valiūnas. Gimnazijai remti fondo nariais 3 metams išrinkti Vincas Bartusevičius, Tomas Bartusevičius, Marija Dambriūnaitė-Šmitienė, dr. Kęstutis Ivinskis, Arminas Lipšys, Antanas Šiugždinis ir Jonas Valiūnas. Tarybos posėdis užbaigtas Lietuvos himnu.

Romuvos moterų klubo susirinkimas

Kovo 11 įvyko metinis Romuvos moterų klubo susirinkimas. Jį atidarė klubo pirmininkė Eugenija Lucienė. Pirmiausia ji pasveikino visas susirinkusias Kovo 11-osios proga. Po to sekusiam pranešime apie Romuvos moterų klubo veiklą pirmininkė pirmiausia paminėjo labdarinę veiklą. Pasiūsti siuntiniai su rūbais ir maistu Sausio 13 aukų šeimoms. Pasiūsta vaistų Panevėžio, Vilniaus, Kauno ligoninėms, 360 storų knygų apie mediciną Vilniaus

valstybinei bibliotekai. Kalėdų ir Velykų švenčių proga pasiūsti siuntinėliai į Alytaus, Šilutės, Akmenės vaikų namus. Kelis kartus pasiūsta siuntinių į Želvos senelių namus. Ten labai jais džiaugiasi, dėkoja moterų klubo narėms. Vieno vokiečių choro dovanotus 48 kostiumus su kaklaraiščiais klubas pasiuntė į Kauno aklujų kombinatą.

Romuvos moterų klubas praeitais metais suorganizavo iškylą autobusu į Lichtensteino pilį ir į netoliese esantį Kiaušinių muziejų. Ten klubo pirmininkė Eugenija Lucienė kartu su Irena Natkevičiene įrengė lietuvišką kampelį.

Paskui pirmininkė padėjo, įteikdama po puokštę, valdybos narėms Onutei Šiugždinieniui ir Meilei Veršelienei, kurios nuolatinis darbu prisidėjo prie klubo veiklos ir atskirų renginių. Pirmininkei už gerą vadovavimą taip pat buvo įteikta gėlių.

Į naują Romuvos moterų klubo valdybą išrinktos: Eugenija Lucienė, Onutė Bartusevičienė, Eulalija Paškauskienė, Ema Svilienė ir Raimonda Jankūnienė. Į revizijos komisiją išrinktos Lucija Riterienė ir Onutė Šiugždinienė.

Po rinkimų buvo aptarta galimybė pakviesti į Motinos dienos minėjimą šokėjų ir dainininkų grupę iš Lietuvos, tačiau prieita išvados, kad bus nelengva apgyvendinti 25 žmones šeimose. Galiausiai susirinkimo dalyvės pažiūrėjo videojuostą apie labdaros siuntos įteikimą Lietuvoje ir apie moterų suvažiavimus Stuttgarte bei Bad Godesberge.

Hamburgas

Vasario 25 lietuviai gausiai susirinko į Nepriklausomybės minėjimą, surengtą naujai išrinktos valdybos. Minėjimas prasidėjo ekumeninėmis pamaldomis šv. Teresės bažnyčioje, kur šv. Mišias atnašavo kun. Bronius Kuculis, o pamokslą pasakė evangelikų diakonas Ričardas Baliulis. Galingai skambėjo giesmės, vargonais palydimos Vandos Mozuraitienės. Gražiai pajvairino pamaldas 4 giesmėmis moterų, merginų grupė, gitara palydint A. Panceriui. Martyno Švėgždos-v. Bekker solo smuiku tiek sujaudino susirinkusius, jog jie net ėmė ploti.

Toliau minėjimas tęsėsi parapijos salėje, papuoštoje Lietuvos ir Vokietijos vėliavomis bei Vyčiu. Visus susirinkusius pasveikino Hamburgo lietuvių apylinkės pirmininkė Alma Mašidlauskienė, kviesdama tylos minute pagerbti visus žuvusius už tėvynės laisvę ir sugiedoti Lietuvos himną.

Paskaitininke šįkart buvo pakviesta neseniai pedagogikos studijas baigusi jauna išeivijos lietuvaitė Dalia Baliulytė. Ji pasirinko visuomet išeivijai aktualią temą: dvikalbiškumas. Toji tema kaip problema nuolat iškyla išeivijoje gyvenantiems tėvams ir vaikams. Pakalbėjusi apie tai, jog kalbos išlaikymas turi svarbiausios reikšmės lietuvių išlaikymui, prelegentė perėjo prie mokslininkų tyrinėjimų daugiakalbystės srityje ir prie jų išvadų, jog visi sunkumai daugiakalbėse šeimose prasideda tuomet, kai payra kalbų naudojimo tvarka, kada su tuo pačiu asmeniu imama kalbėti keliomis kalbomis, pvz. vokiškai ir turkiškai. Mokslininkai taip pat nustatė, kad savo tėvų kalbos mokėjimas labai padeda vaiko identiteto išsivystymui. Prelegentė sakė, jog daug laiko praėjo, kol ji suprato, kokią didelę dovaną jai padarė tėvai, nuo mažens ją mokydami lietuvių kalbos. Ir ji linkėjo visiems vaikams tos dovanos, tvirtino, jog vaikai bus tėveliams už ją dėkingi.

Meninė programa susidėjo iš dviejų dalių. Pirmąją, klasikinę, atliko neseniai iš Lietuvos atvykę jauni menininkai-muzikai, dabar dirbą Vokietijoje. Smuikininkė Gaiva Bražėnaitė

pradėjo koncertą Hofmeisterio kūrinio smuikui ir fortepijonui. Fortepijonu skambino Sonata Tamašauskaitė. Rita Petrauskaitė (sopranas) padainavo Oskaro dainą iš G.Verdi operos "Kaukių balius". Hamburgo lietuviams jau gerai pažįstamas Flensburgo operos solistas baritonas Gintaras Liaugminas sudainavo Goldstoni "Uždraustą melodiją", Curtis "Nepykite ant manęs" ir Falvo "Sakykit, merginos". R.Petrauskaitė ir G.Liaugminas kartu atliko Violetos ir Germono duetą iš G.Verdi "Traviatos". Šią koncerto dalį užbaigė G.Bražėnaitė ir S.Tamašauskaitė kūrinio iš "Cats". Ilgais plovimais ir gėlių puokštėmis atsidėkota profesionaliems menininkams.

Antrąją koncerto dalį atliko tie lietuviai ir lietuvaitės, kurie laisvalaikio dalį skiria lietuvių tautinių šokių ir dainų mokymuisi. Šiuo metu Hamburge yra gana jaunų žmonių, bet tik moterys ir merginos, vadovaujamos Elenos Baliulienės, sudarė dainų ir šokių grupę. Šis naujai susitvėręs būrelis sudainavo tris dainas ir sušoko "Kepurinę", "Blezingėlę", "Povą". Į ketvirtąjį šokį pakvietė šokti ir žiūrovus. Šokiams grojo R.Baliulis ir V. Pareigis. Programos pabaigoje nuoširdžiai padėkota Teresei Lipšienei, pirmininkavusiai šiai lietuvių apylinkei aštuonerius metus, ir įteikta graži puokštė gėlių.

Po programos ėmė veikti bufetas su užkandžiais ir gėrimais. Pakrautos energijos iškrovimu rūpinosi lietuviams gerai pažįstamas Paulius Petrikaitis su žmona, nes kai jau jie užgroja, kojos savaime ima šokti. Vikriai turėjo suktis šeimininkės ir talkininkai. Šįkart bufetą tvarkė Astrid Biermann, talkinama Baliulytės, Lipšienės, Malinauskienės, Baliulienės, Mašidlauskienės ir kitų. Jos, kaip ir daugelis kitų talkininkų, labai prisidėjo prie šios lietuviams brangios šventės pasisiekimo.

Stuttgargas

Stuttgarto lietuviai Lietuvos nepriklausomybės minėjimą surengė kovo 5. Šios šventės paminėjimą apylinkės truputį paderina, kad būtų galimybė lankytis vieniems pas kitus, o svarbiausia, kad apylinkės renginys nesutaptų su centriniu Nepriklausomybės minėjimu Hüttenfelde. Stuttgartiškiai dažniausiai pastumia datą taip, kad ši šventė maždaug priartėtų prie šv.Kazimiero dienos. Ir gal visai pagirtina. Juk šv.Kazimiero siekiai ir idealai neblogai derinasi su taikios, šviesios Nepriklausomybės įsivaizdavimu.

Minėjimas prasidėjo pamaldomis už Lietuvą, kurias celebravo svečias iš Lietuvos Troškūnų klebonas S.Pilipavičius. Jis yra Lietuvos kolpingiečių dvasios vadas. Pamoksle jis pažymėjo, kad, minėdami 1918 Vasario 16-ąją ir 1990 Kovo 11-ąją, lemiamus valstybės gyvenime momentus, Dievo malone suteiktus lietuvių tautai, turime tęsti mūsų prosenelių pradėtus darbus, turime žengti į priekį, nebodami laikinų sunkumų.

Kultūrinę minėjimo dalį pradėjo kun.K.Senkus, linkėdamas tarp kitko, kad Nepriklausomybės paskelbimo ir jos atstatymo šventės mus paskatintų mylėti savo kraštą ne tik žodžiais, bet ir darbais, kaip tai darė šv. Kazimieras, Lietuvos globėjas. Paskui pristatė garbingus svečius ir kvietė juos tarti žodį. Lietuvius pasveikino Lietuvos vokiečių draugijos pirmininkas A.Schrader, Mėmelėnderių draugijos pirmininkė I.Partzsch, Vokiečių - baltų draugijos atstovas A.Katterfeld. Buvo perskaityti ir sveikinimai raštu.

Šventės pagrindinę kalbą pasakė dr.Arnoldas Norkus tema "Mintys po naujo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo, penkeriems metams praėjus". Paminėjęs garbingą senąją Lietuvos praeitį, referentas pabrėžė, jog 1918 vasario 16-os ir 1990 kovo 11-os aktu paskelbimu Lietuva ryžosi nepriklausomai kurti savitą gyvenimą ant senosios valstybės pagrindų. Pranešėjas analizavo Lietuvos valstybės paskutinių penkerių metų gyvenimo

rezultatus, liesdamas ūkio, kultūros, švietimo, teisės, religijos ir kitas sritis. “Kas padaryta per penkerius metus, leidžia sakyti, kad jau yra padėti tvirti pagrindai dabartinės Lietuvos valstybės stiprinimo procese; ji jau įsilieja į nepriklausomų valstybių šeimą” - sakė referentas. Toliau jis kalbėjo, kad visų pirma nuo mūsų pačių priklauso, kokią toliau kursime valstybę, išnaudodami Dievo duotas galimybes, kokių dar neturi daugelis kitų tautų. Ir turime būti kantrūs ir budrūs, neturime norėti iš karto gauti visa tai, ką kitos valstybės pasiekė per dešimtmečius.

Meninė minėjimo dalis buvo puikus koncertas. Fortepijonu meistriškai skambino pianistė Ya-Ou Xi (jauna kinė, studijuojanti Stuttgarte). Dviem smuikais puikiai keletą kūrinių atliko Rolanda Cechanauskaitė ir Indrė Miknienė, studijuojanti Würzburge; fortepijonu palydėjo Zilke Hohnbaum. Muzikėms klausytojai karštai plojo, o rengėjai įteikė po puokštę gėlių. Šalia to buvo suruošta kukli lietuviškos spaudos parodėlė. Minėjimas užbaigtas Vokietijos ir Lietuvos himnais. Po to dar visi liko pasivaikšinti pyragais, kavute, alučiu, pasišnekučiuoti.

Münchenas

Lietuvos Nepriklausomybės šventę Muncheno lietuviai atšventė vasario 26 dieną. Į bendruomenės namus susirinko apie 80 lietuvių. Svečiavosi ir vokiečiai. Minėjimą pradėjo apylinkės pirmininkas Robertas Šneideris, perskaitydamas istorinį Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą. Paskaitą tema “Istorinis žvilgsnis į nepriklausomą Lietuvą” paskaitė dr. Kęstutis Girnius, Laisvosios Europos radijo darbuotojas. Visus maloniai nustebino A.Grinienės ir dviejų studentų atlikta teatralizuota daina, kurią Grinienė parašė dar studijų metais.

Bet didžiausias įvykis buvo spektaklis - J.Žemaitės “Trys mylimos“. Jį pastatė praeitais metais susikūręs “Aktorių sambūris spektakliams statyti“. Po paskutinių pasiruošimų šurmulio į sceną išėjo pranešėjas, kurį žiūrovai pasitiko audringais plojimais. Pasirodo, tai buvo ne pranešėjas, o Kozeris. Jis paaiškino, kaip reikia suprasti vaidinimą, ir išėjo alaus gerti. Jo vieton į sceną suėjo trys moteriškės ir jų tarnas, o tasai turėjo gudrų planą: per vieną dieną visas tris suvedžioti, išgauti jų pinigus ir dumti Amerikon. Bet kad ir kaip stengėsi - vieną glostė, kitai meilūs žodelius kalbėjo - pinigų šipkartei ištraukti nepasisekė. Tarnui išėjus, pasirodė nuo alaus apšilęs Kozeris. Ūkininkė, pasisodinus jį už stalo, vaišino jį lietuviška duona, vokišku kumpiu, taurele degtinės ir ėmė porinti apie dvigubą ženatvę. Stebėtinai greit apsigėręs Kozeris prisizadėjo vesti jos dukterį Petronėlę ir, būsimosios žmonos padedamas, ėjo laukan. Gi senoji ūkininkė, perdaug nuvargusi, krito čia pat ant lovos pailsėti. Čia jau ir naktis atėjo, ir į apytamšę trobą įslinko Domicelė, atsėdusi batus į suolą pabrūžino ir marčia pasivadino. Motina pašokus ėmė lupti Domicę, esą ši, tarno pažadais patikėjusi, jam visą krautį vežiman sukrovė ir pabėgti norėjo. Visą padėtį pataisė Kozeris, kuris įpuolęs ėmė girtis iš vagies atėmęs vežimą su kraičio skryniomis. Patikrinusi ir radusi, jog niekas iš kraičio nedingę, ūkininkė iš džiaugsmo pažadėjo Kozeriui į žmonas jaunesniąją dukrą Domicelę. Petronėlė išizeidusi kiek patriukšmavo, bet greit susitaikė ir užmetė staltiesę ant Kozerio su Domicele.

Žiūrovai plojimais atsidėkojo artistams Violetai Hermann, Renatai Miliūnienei, Virginijai Vyšniauskienei, Gintarui Vyšniauskui ir Tomui Makarui. Jie įdėjo daug pastangų ir savo laisvalaikio. Spektaklio režisierė - V. Vyšniauskienė. Konsultavo Vincenta Hermann. Po

spektaklio prasidėjo sekanti šventės dalis - bendri pietūs, arba tikriau sakant, vėdarų balius, turėjęs nemažą pasisekimą.

Šiaip miuncheniškiai savo bendruomeninį gyvenimą ketina paįvairinti pažintine iškyla į Paryžių, kuri nepaprastai nori pamatyti Lietuvos jaunimas, bestudijuojantis Munchene. Jo yra nemažai, ir jis gana veiklus.

Bad Wörishofeno miestas pagerbė prelatą Antaną Bungą

1994 gruodžio 19 d. Bavarijos kurortinio miesto Bad Wörishofen burmistras U. Moeckel, dalyvaujant 162 kviestiniams svečiams, pagerbė ypatingai miestui užsitarnavusius penkis asmenis, jų tarpe Vokietijos vyskupų delegatą lietuvių sielovadai prelatą Antaną Bungą, įteikdamas auksinius Miesto piliečio medalius. Nuo 1967 liepos 1 d. 17 metų prelatas A. Bunga vadovavo Bad Wörishofene naujai įkurtai šv.Ulricho parapijai. Čia klebonaudamas, 1974 metais pastatė parapijos centrą, įsteigė biblioteką su 9 000 knygų, suorganizavo bažnytinį chorą (šis ir lietuviškų giesmių bei dainų sugieda), subūrė jaunimą, suorganizavo pirmą Kneipo miesto moterų sąjungą, sudarė senjorų ratą. Taip pat atremontavo kaimynines Schlingen, Kirchdorf ir Mittelneufnach kaimų bažnyčias (kurias irgi pats aptarnavo) ir dviejose įtaisė naujus vargonus. Prelatas A.Bunga ypatingai gerbiamas Augsburgio vyskupijos.

Vadovaudamas šv.Ulricho parapijai, prelatas stipriai reikėsi ir lietuviškoje veikloje: išrūpino išėivijos lietuvių vyskupų namus šalia parapijos, kur ir dabar gyvena vyskupas A. Deksnys. Kiekvienais metais surengia Vokietijos ateitininkų ir kitokius suvažiavimus. Jo dėka aikštė šalia parapijos pavadinta Litauer-Platz. Išėjęs pensijon, nepailstamai tarpininkauja ir padeda Lietuvos bažnyčioms, užmezgant ryšius ne tik su Vokietija, bet ir su Šveicarija, ir ypatingai rūpinasi seminaristais.

VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

Kun. H.Šulco lankymasis Vasario 16-osios gimnazijoje

Sausio 29 gimnazijos mokinius aplankė žymus misionierius, daug metų darbavęsis įvairiose šalyse, o paskutinį dešimtmetį - mažoje Afrikos valstybėje Ruandoje. Priešpaskutiniame "Informacijų" numeryje buvo išspausdintas jo pasakojimas apie bausius įvykius Ruandoje, kuriuos mes stebėjome televizijos ekranuose. Dar neužsibaigus kruvinoms kautynėms, kun. Šulcas kartu su ryžtingais televizijos darbuotojais nuvyko į Ruandą. Ten jie nufilmavo sužalotus žmones, sudaužytas bažnyčias, sudegintų namų likučius, ką vėliau parodė Vokietijos televizijoje. Dabar, lankydamasis Vasario 16 - osios gimnazijoje, jis mokiniams parodė šį filmą, papasakojo savo išgyvenimus ir kvietė visus vaikus širdyje rasti vietos solidarumui. Prašė solidarizuotis ne vien su kenčiančiais Ruandoje, bet su visais skriaudžiamaisiais. Jis kvietė neužsikrėsti abejingumu, kai pragaro blogis ima reikštis tarp žmonių. Pats jisai ieško nuolat pagalbos daiktai ir pinigais ten likusiems vaikams, kuriuos nuolat turi padrašinti kovoje su juos užpuolusiais išgyvenimais ir skurdu. Nes viskas bendrai sukurtoje sodyboje sugriauta, viską reikia iš naujo atstatyti, o jie yra vieni. Tačiau po tokių bausių išgyvenimų jie yra tapę suaugusiais ir yra pasiryžę viską atstatyti. O aplink daugybė - virš 200 000 - našlaičių, be tėvų, be namų. Daugelis jų išgyvena vadinamąjį karo šoką, ima nebevalgyti, niekuo nebesidomi, nieko nebenori. Po kurio laiko jie numiršta. Juos reikia nuolat drašinti, įkvėpti noro gyventi. Įdomu, kad

misijoje iškurtos sodybos vaikai turėjo lietuviškus vardus, pvz. Marytė ir kt. Kai kurie jų yra buvę Lietuvoje ir ten surado naujų draugų Lietuvos jaunuolių tarpe. Mirtis nutraukė kai kurių pažintis.

Sekančią dieną, sekmadienį, kun.Šulcas aukojo šv.Mišias pilies koplyčioje ir pasakė pamokslą, kuriame vėl buvo justi iškęstas skausmas dėl savo globotinių likimo, bet ir pasitikėjimas Dievu, kuris kiekvienam pateikia užduotis, kad žmogus, įvertindamas jo dovanotą gyvybę, prasmingai nugyventų savo gyvenimą.

Šiame numeryje spausdinamas jo kreipimasis į lietuvius, kuriuo jis nori atkreipti dėmesį į spaudos ir televizijos nebeminimus, bet toliau tebevargstančius Ruandos žmones.

Mielieji bičiuliai,

sveikinu Jus visus kartu su Ruandos žmonėmis, kuriuos paskutiniaus mėnesiais keletą kartų aplankiau, nuveždamas jiems pagalbą.

Nuo balandžio 6 d. Ruandoje įvyko baisūs dalykai, kurie iššaukė tiek daug kančios, sunaikinimo ir mirties. Aš pats irgi buvau pribaigtas žmogus, nebeturėjau noro gyventi, bet daugelio Jūsų nuoširdus ir aktyvus solidarumas mane po truputį atgaivino, padarino nepasiduoti beviltiškumui.

Birželio mėnesį pirmą kartą sugrįžau vėl į Ruandą, nes buvau neramus dėl mūsų jaunimėlio likimo, likusio tame neapykantos ir smurto pragare, bet ir norėjau būti arti vieno jauno vyruko, kuris būtų turėjęs gauti kunigystės šventimus mūsų misijos (Musha) bažnyčioje, bet ta bažnyčia dar buvo pilna kraujo: balandžio 13 milicininkai nužudė joje 1200 žmonių. Ir šito jauno kunigėlio visa giminė, kurią gerai pažinau, buvo išžudyta. Šito vyruko, kuriam pagelbėjau pasiekti kunigystę, šventimai įvyko Ugandoje. Pasitaikė laiminga proga, kad tuo metu ten vyskupijoje, kur nakvojome, nakvojo ir kardinolas, šv. Tėvo siųstas į Ruandą pasiteirauti dėl trijų vyskupų nužudymo. Kardinolo dėka galėjome vykti į Ruandą ir sutikti vadinamą sukilėlių vadą (generolą Kagame), kuris, nors prieš žiaurių kovų įpratęs vyras buvo sujaudintas jaunojo kunigo troškimo galėti laikyti pirmas šv.Mišias ant jo brangiųjų krauju persunktos žemės... Ir, nors ten dar vyko karas, suteikė leidimą pasiekti jauno kunigėlio tėviškę, kurioje yra ir mūsų jaunimėlio Sodyba. Turėjome būti lydimi ir saugomi sukilėlių kareivių, nes pagrindyje pilna milicininkų, kurie vis dar žudo. Netoli jaunimo Sodybos, pabėgėlių stovykloje, suradau devynis berniukus iš buvusių 120 Sodybos jaunimėlio. Kunigėlis gyvųjų tarpe surado tris puseseres iš visos jo 80 žmonių giminės. Su šita maža grupele nusileidome į Sodybą, kurią radome visiškai sunaikintą. Toje klaikioje aplinkoje, tarp griuvėsių, su baisiu skausmu širdyje "šventėme" primicijas, ir primicianto pamokslas buvo tik šitie žodžiai: "Prisikėlimas įmanomas, kur žmonės išdrįsta tikėti, kad neapykantą, sunaikinimo nesąmonę, blogį galima nugalėti tik drąsia meile. Jūs, kurie likote gyvi, galite būti Ruandos prisikėlimas".

Aš pats buvau praradęs šią tikėjimą, priešingai - linkėjau sau mirties, kad būčiau išlaisvintas nuo šitos baisios sutriuškinimo kančios, bet gerų bičiulių solidarumas man sugražino pasitikėjimą meilės jėga. Geri žmonės nuoširdžiu užjautimu išklause mano pasakojimo apie tuos liūdnius įvykius Ruandoje, padėjo man informuoti kitus apie šią didelę skriaudą, padarytą Ruandos tautai, ypatingai Ruandos jaunimui, kuris buvo nachališkai manipuluojamas, duodant neturintiems jokių pragyvenimo galimybių atlyginimą už žudymą, gi kiti tapo jų aukomis. Tokiu būdu suėjau į kontaktą su įvairiausiais spaudos

ir televizijos atstovais Vokietijoje, Lietuvoje ir Italijoje. Šie atstovai ne tik informavo, bet ir suorganizavo įvairias rinkliavas, norėdami pagelbėti atstatyti Sodybą.

Kai surinko gan stambią sumą, rugsėjo pabaigoje vėl vykau į Ruandą, kad nuvežčiau dalį šitos pagalbos ir kad galima būtų greit pradėti atstatymo darbus, kas duotų jaunimui konkrečią atgimimo viltį. Šiuo metu Ruandoje yra virš 200 000 našlaičių, kurių tarpe suradau kitų mūsų Sodybos berniukų ir mergaičių. Tai buvo jaudinanti susitikimo šventė, nes jie galvojo, kad aš miręs, o aš galvojau, kad jų nebėra gyvųjų tarpe. Sužinojau ir apie kai kurių jų heroškumą, rizikuojant savo gyvybe, gelbstint savo draugus. Toliau jie man pasakojo, kad eidavo į Sodybą ir, žiūrėdami į griuvėsius liūdni ir be vilties, laukdavo kažko... Tad galite įsivaizduoti, koks didelis buvo jų džiaugsmas, kai juos aplankiau ir jiems pranešiau, kad vėl atstatysime Sodybą, nes geri žmonės mums padeda ir padės. Ir taip jaunimėlis įgavo vėl pasitikėjimo ir vilties, kad nebus apleisti, ir tatai sutvirtino man norą dar labiau dėl jų gyventi ir aukotis. Viena jaunuolė, milicininko žiauriai kankinta ir piknaudota, kaip ir beveik visos kitos gyvos likusios mergaitės, man sakė: Nebeturiu tėvų, bet esu laiminga, kad Dievas tave išgelbėjo. Tu dabar esi mums visiems ir tėvas, ir motina.

Tokiu būdu dabartiniu metu Sodyba gera dalimi jau atstatyta, ir planuoju šalia Sodybos pastatyti našlaityną. Dabartinioji valdžia sudaryta iš įvairių partijų ir genčių, pačiame krašte yra tam tikra taika, ir žmonės pasitiki ateitimi, nors nelengva susitvarkyti su ta baisia praeitimi. Reikia tikėtis, kad taika bus pastovi. Per žudynes Ruandos tauta buvo palikta sau viena. Buvusi žudikų valdžia išnaikino dalį tautos pasauliui stebint. Reikia tikėtis, kad bent dabar pasaulis pagelbės nugalėti baisią žudynių ir sunaikinimo našta, ypač kas liečia teisingumą. Negalima pretenduoti, kad paprasti tautos žmonės būtų priversti sugyventi su žudikais, lyg nieko nebūtų buvę. Vyskupas Lehman rašo: "Negalima praeiti pro tokius baisius nusikaltimus tik pečiais patraukus - turime reaguoti!"

Aš reagavau su dideliu liūdesiu ir skausmu, smerkdamas tas žudynes, ir daug kas iš Jūsų mane palaikė. Ir mūsų bendras skausmas pavirto bendra akcija, kad pagelbėjus tiems, kurie išliko gyvi tame baisiame pragare. Aš pasitikiu gerumu ir meilės jėga, kuria bus įmanoma nugalėti visus sunkumus Ruandoje, kurios žmonės dabar dar labiau negu bet kada yra reikalingi mūsų visų solidarumo.

Šita viltimi Jus sveikinu ir dėkoju visiems, kurie mus palaikė šituose žiauriuose bandymuose.

Kun. Hermanas Šulcas

Heidkamp 73, 21335 Lüneburg, Tel. 0172 - 5398009, Fax 0049 - 4131 - 44676
Aukas galima siųsti: LIGA Bank München, BLZ 700 90 300, Konto 21 45 162, pažymint:
Pater Hermann Schulz, Ruanda.

Ištermės maratonas "Veni, vidi, vici"

Iki šiol mergaitės su savo bendrabučio vedėja išsivalvodavo įvairių vakaronių bendrabutyje. Žymiausias ir visų mėgiamas - kulinarijos vakaras, kur dėl prizų varžosi geriausi gimnazistai kepėjai ir virėjai. Berniukų bendrabutyje daugelį metų kokių tradicinių renginių kaip ir nebūdavo. Tai jie roko kambaryje būgnus dudena ir gitaros stygų stiprumą mėgina, tai sviedinį spardo ar į krepšį mėto, tai bendrabutyje svorius kilnoja ir raumenis augina. Vaikinai jauni, jėgos ir energija per kraštus liejasi. Šiais metais atvykęs naujas vedėjas Edmundas Jankūnas iškart susižavėjo kai kurių mokinių rimtu

požiūriu į mokslą ir jų sporto pamėgimu. Sako, kai kurie, žiūrėk, mokosi, mokosi, paskui nubėga į sporto kambarį, pasportuoja, pasimankština ir vėl sėda prie knygų. Taip jam kilo sumanymas duoti vaikinukams truputį pasivaržyti, kad būtų dar linksmiau ir įdomiau.

Pasikvietęs talkininkų, sudarė planą iš devynių rungčių: kaladės metimo, prisitraukimų, atsispaudimų, virvės traukimo, plaukimo, štangos kėlimo, automobilio traukimo, 100 metrų bėgimo ir rankos lenkimo. Bėgti, plaukti - tai dar nieko, bet kaladę tolyn mesti arba traukti automobilį - to joks sporto mokytojas niekad nemokė. Ir pačius dalyvius, ir žiūrovus tokie nauji sportai suintrigavo. Juo labiau, kad galėjo ir žiūrovai pamėginti savo jėgas. Pavyzdžiui, įsikinę galėjo tempti automobilį, lenkti ranką. Žiūrovų jokioj rungty netrūko, visi plojo, šaukė. Nuotaiką kėlė ir muzika bei laužo liepsnų atšvaitai. Susižavėjimo šūksniai, kai vienas mokinys štangą su 40 kg svoriu - viens du, viens du - ėmė kilnoti lyg kokią skiedrelę ir iškėlė 40 kartų. Berniukų bendrabučio salėje buvo sustatyti stalai rankos lenkimui. Žiūrovai šūksniais ir audringais plojimais skatino savo numylėtinius, o rungtynėms pasibaigus, patys sėdo prie tų stalų mėginti savo rankų raumenų. Sportiškai nusiteikę mokytojai ir mokytojos neatsiliko. Ši sporto rūšis visiems labai patiko ir nusikėlė net į bendrabučio kambarius.

Teisėjai turėjo daug darbo, kol išsprendė visus ginčus ir išaiškino nugalėtojus. Vasario 16 buvo jie paskelbti ir apdovanoti prizais. Pirmą vietą laimėjo Artūras Vilimaitis, antrą - Tomas Plenius, trečią - Marius Motijauskas. Atminimo dovanėlėmis buvo paskatinti visi dalyviai ir padėkota teisėjams už kruopštų darbą.

Šis ištvermės maratonas buvo lyg ir bandomasis. Taisykles dar ketinama tobulinti, kai ką naujo įnešti rungčių sąstate, tačiau planuojama kasmet organizuoti tokias varžybas. Kai kurie jau dabar joms ruošiasi, ir tai daug pasako apie šio renginio pasisekimą.

Nepriklausomybės šventė Vasario 16 - osios gimnazijoje

Šią dieną gimnazijoje pamokų nebūna, tačiau mokytojai atvyksta ir kartu su mokiniais dalyvauja Nepriklausomybės ir mokyklos vardadienio šventėje. Mokiniai keliasi vėliau, nes yra šventadienio tvarka. Ir šįkart po pusryčių šventė pradėta vėliavos pakėlimu bei himnu. Po to sekė iškilmingos šv. Mišios berniukų bendrabučio salėje. Jose dalyvavo visi mokiniai ir mokytojai.

Po Mišių visi susirinko pilies salėje, kur gimnazijos direktorius Andrius Šmitas pasveikino visus šventės proga. Jis sakė, kad Nepriklausomybės šventę dar sykį švęsime kartu su bendruomenės nariais už dviejų dienų, kai visi suvažiuos į centrinį minėjimą. Taip pat jis pranešė, jog šiame minėjime dalyvaus garbingų, Lietuvai nusipelnusių svečių, jų tarpe Augsburgro arkivyskupas Joseph Stimpfle, ir Hesseno parlamento prezidentas Karl`as Starzacher`is. Dar tais laikais, kai niekas nenorėjo žinoti, kur yra Lietuva, arkivyskupas Stimpfle jau padėjo Lietuvos tikintiesiems ir garsino jų kovas prieš sovietinę-ateistinę priespaudą. Hesseno parlamento prezidentas Karl Starzacher nuvyko į Lietuvą su parlamentarų delegacija, susipažino su jos problemomis, ypač švietimo srityje ir ėmė karštai angažuotis bendradarbiavime su Lietuva. Jo iniciatyva Hesseno žemėje buvo surengtos Lietuvių kultūros dienos, turėjusios didelį pasisekimą. Jis pats dalyvavo daugelyje lietuvių koncertų šių dienų metu. Prezidentas taip pat rūpinasi Vasario 16 - osios gimnazija. Direktorius kvietė mokinius įdėmiai klausytis šių žmonių kalbų, sakydamas, jog galima bus išgirsti daug naujo ir įdomaus.

Po prizų įteikimo ištvėrmės maratono nugalėtojams prasidėjo meninė dalis. Gimnazijos šokėjai, dainininkai, muzikantai parodė savo draugams ir mokytojams, ką sugebėjo paruošti per penkis mėnesius. Šį kartą muzikos mokytojas A.Paltinas atrinko chorui lengvesnio stiliaus liaudies dainas, kurios buvo gana linksmos, visiems gerai pažįstamos ir mokinių išdykėlių chorui visai neblogai tinkančias. Jus ne kasmet vienodo stiliaus dainos turi būti dainuojamos. Gražiai nuskambėjo skudutininkų atliekamos melodijos, nes skudučių garsas yra ryškus ir malonus. Bet labiausiai visus stebino šokėjai, mat didžioji dalis berniukų šokėjų anksčiau niekada nebuvo šokę, o dabar sušoko taip, lyg būtų amžinai šokę kokiuose nors mokyklų ansambliuose, lyg būtų atėję iš šeštadieninių mokyklų, kur nuo mažens mokomasi lietuviško šokio. Po pasirodymo jie ir šokių vadovė mokyt. Marytė Šmitienė išgirdo daug šiltų žodžių, ir tai buvo pripažinimas jų ilgo ir kantraus darbo. Juk repetuodavo jie ilgai, nesizvalgydami į laikrodį, nesiskųsdami nuovargiu.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Willy TAUTKUS mirė 1994 spalio pabaigoje Friedrichshafene, sulaukęs 84 m. amžiaus. Buvo gimęs Insterburge, iš profesijos - geležinkelietis, užauginęs vieną sūnų, kuris mokytojauja Ailingene prie Friedrichshafeno.

Stasys KUDIRKA šį pasaulį apleido 1994 lapkričio 2 Riederiche prie Nürtingeno, būdamas 71 m. amžiaus. Jis buvo kilęs iš Vilniaus, dėl karo pasitraukęs į Vokietiją. Riederiche vedė vietinę vokiетę ir su ja užaugino dvi dukteris bei du sūnus.

Rolf SCHULZ žuvo eismo nelaimėje š.m. balandžio 11 Michelstadte. Velionis buvo gimęs 1928 birželio 9 Hemsbache. Virš 30 metų išdirbo Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos lietuvių bendruomenės buhalteriu. Palaidotas balandžio 18 Hemsbache.

Kvietimas į 42-ąją Europos lietuviškųjų studijų savaitę

Ji įvyks Hüttenfelde, Vasario 16 gimnazijoje, nuo š.m. liepos 30 iki rugpjūčio 6. Čia pateikiame numatytą programą:

Liepos 30,	20 val.	Susipažinimas
Liepos 31,	10 val.	Atidarymas
		<i>Vincas Bartusevičius</i> (Wittlich) "50 metų didžiajam lietuvių egzodui ir kas toliau"
	20 val.	<i>Viktorija Daujotytė</i> (Vilnius) "Lietuvos moteris: tarp virtuvės ir partijos"
Rugpjūčio 1,	10 val.	<i>Vincas Natkevičius</i> (Viernheim) "Žvilgsnis į Juozo Girmiaus filosofiją"
	20 val.	<i>Vaidotas Žukas</i> (Vilnius) "Kodėl Lietuvos kultūrininkai bijo bažnyčios?"
Rugpjūčio 2,	10 val.	<i>Antanas Sabalis</i> (New Yorkas) "Vytautas Vaitiekūnas ir jo palikimas"
	14 val.	Ekskursijos į Heidelbergą, Wormsą, Speyerį
	20 val.	<i>Žibuntas Mikšys</i> (Paryžius) "O.Milašius, iš gimtosios padangės bežiūrint, ir pasikalbėjimas apie paryžiečius iš tos pačios padangių mėlynės"
Rugpjūčio 3	10 val.	<i>Vytautas Kubilius</i> (Vilnius) "Atlydžio` metas Lietuvoje"
	20 val.	<i>Tomas Sodeika</i> (Kaunas) "Šiuolaikiniai Lietuvos filosofai"

- Rugpjūčio 4 10 val. *Virginijus Valentinavičius* (Vilnius, Praha) "Lietuvos politinės partijos: 1990 - 1995"
 17 val. *Algimantas Jankauskas* (Vilnius) "Organiškos valstybės koncepcija Lietuvoje: kūrėjai, raida, vertinimai"
 20 val. Tėvynės valandėlė. Literatūros vakaras, į kurį kviečiamas *Justinas Marcinkevičius* (Vilnius)
- Rugpjūčio 5 10 val. *Darius Kuolys* (Vilnius) "Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos tradicija ir šiandieninės Lietuvos raidos tendencijos"
 17 val. Savaitės vertinimas ir sekančios savaitės problemos.
 20 val. Koncertas. Dainuoja sopranistė *Audronė Gaižiūnienė* (Belvedere, USA)
- Rugpjūčio 6 10 val. Pamaldos
 Savaitės uždarymas

Studijų savaitės moderatoriai - *Darius Kuolys* ir *Vincas Natkevičius*. Kapelionas - kun. *Jonas Dėdinas*. Organizatoriai - *Alina Griniene* ir *Robertas Šneideris*.

Pragyvenimas dienai, gyvenant viengubam kambary - 55,-DM, dvigubam - 45,-DM. Registracijos mokestis - 100,-DM, jaunimui - 50,-DM. Prašom registruotis pas Aliną Griniene: *A.Grinius, Diamantstr. 7, 80995 München, Deutschland*.

Kvietimas į vaikų vasaros stovyklą Lietuvoje

Septintus metus lietuviškai kviečiami į užsienio lietuvių vaikų ir jaunimo stovyklą "Atgaja". Šiomet stovyklą vėl rengia Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės.

Vaikai pirmą kartą laukiami nuostabiojoje Žemaitijoje, Palangoje nuo liepos 17-tos iki rugpjūčio 17-tos. Stovyklos vadovas, pastarųjų metų Rytsalio stovyklos viršininkas Romas Vorevičius, ir pedagogai stengsis, kad atvykstantiems vasaros dienos būtų prasmingos ir neužmirštamoms. Visą mėnesį jų laukia turistiniai žygiai, stovyklos, skambūs koncertai, sportiniai žaidimai, įvairiausi renginiai, dovanos.

Vaikams stovyklauti neturėtų tapti kliūtimi lietuvių kalbos nemokėjimas, nes jiems padėti ir susibičiulianti nori jaunesni tautiečiai iš Rytų Lietuvos.

Pageidautume, kad atostogauti atvyktų 8 -17 metų moksleiviai. Kelionę iki Palangos ir atgal prašytume apsimokėti patiems. Prašytume susimokėti ir už nakvynę bei maitinimą. Vienos dienos kaina turėtų būti apie 20 Lt (maždaug 5 JAV doleriai). Susimokantiems už pragyvenimą užsienio tautiečiams vietų skaičius stovykloje neribojamas.

Tikimės, kad ši Lietuvos valstybės Jums organizuojama stovykla išliks kaip nuostabus prisiminimas ir pasitarnaus lietuvių stiprėjimui Jūsų kraštuose.

Dėl registracijos prašome kreiptis į Ryšių su užsienio lietuviais skyriaus viršininką Audrį Antanaitį (tel. 00370-2-22 09 74) arba Regioninių problemų skyriaus vyr. specialistą Alfonsą Kairį (tel. 00370-2-61 07 92). Faksas - 00370-2-61 94 31.

Kvietimas į tautinę vasaros stovyklą Dieveniškėse

Dieveniškės - lietuvišku išlikęs kraštas, nors aplinkui vyko baltarusėjimas. Čia išsilaikė labai senos lietuvių liaudies dainos, papročiai, senoji Aukštaitijos kaimo architektūra. Krašte gausu senovės paminklų.

Palaikydami lietuviybę, kraštotyrininkai čia rengia ekspedicijas. Lankosi čia ir kitataučiai: latviai, vokiečiai, prancūzai. Šiais metais, rugpjūčio 7 - 13 dienomis rengiama stovykla, kurioje bus mokomasi vietinių liaudies dainų, šokių, susipažinama su krašto istorija. Gyvenama bus Žemės ūkio mokyklos bendrabutyje ir palapinių stovykloje. Nakvynė bendrabutyje kainuos po 4 Lt už parą, maitinimas valgykloje - 10 Lt per dieną. Galima maistą gamintis ir patiems. Mokėti reikės ir už keliones autobusu.

Rengėjai: Lietuvos Ramuvų Sąjunga, Jonas Trinkūnas, 2009 Vilnius, Vivulskio 27 - 4, tel. 00370 2 262966 ir Asta Žilienė, Dieveniškės, tel. 00370 50 46624

Lietuvos radijo ir televizijos skelbimas

Lietuvos televizija kiekvieną sekmadienį rengia sveikinimų koncertus, kurių metu galima pasveikinti ir pasiųsti muzikinį kūrinių giminėms ir artimiesiems įvairių švenčių progomis.

Sveikinimų kainos yra dvi: bendras sveikinimas kainuoja 50 JAV dolerių. Tokiu atveju prie Jūsų laiško skaitysime dar keletą laiškų ir kūrinių parinksime mes. Individualus sveikinimas kainuoja 100 JAV dolerių. Šiuo atveju Jūsų laiškas skaitomas vienas, ir kūrins skamba tik Jūsų jubiliatui.

Čekį kartu su laišku siųskite adresu: Televizijos sveikinimai, S.Konarskio 49, 2674 Vilnius.

Laiške nurodykite, kurį sekmadienį atlikti sveikinimą, ką sveikinate, kokia proga, kas sveikina. Galite parašyti trumpus linkėjimus. Telefonas pasiteirauti - 00370 2 662270.

Gauta paminėti

ANNABERGER ANNALEN (Annabergo metraštis) vokiečių kalba Nr.2. Knyga apie Lietuvą ir vokiečių-lietuvių santykius. 162 psl. Leidėjas - Pabaltiečių krikščionių studentų sąjunga: Annabergerstr. 400, 53175 Bonn-Bad Godesberg. Redaguoja Arthur Hermann ir Annemarie Lepa. Viršelis - Ievos Labutytės. Kaina - 20 DM.

Ižangoje redakcija įdomiai aiškina, kokias žmonių grupes sudaro Annabergo metraščio skaitytojai. Mažiausia skaitytojų iš lietuvių išeivių, kuriems tenka apsispręsti, ar grįžti į savo gimtinę, atgalutinai pasilikti Vokietijoje. Didesnę grupę sudaro vokiškai kalbantys Lietuvoje. Daugiausia metraščių skaito Lietuvos vokiečiai ir klaipėdiečiai Vokietijoje, kurie Lietuvą laiko tėviške, bet ne tėvyne. Prie jų dar prisideda ankstyvesnieji rytprūsiai, kuriems Lietuva yra kaimynas, arba čia jie ieško atsiminimų apie senąją tėviškę. Vis didėjantis skaičius tų, kurie jokio ryšio su Lietuva kaip gimtine neturi, bet dėl savo užsiėmimo ar turistiniais sumetimais ieško informacijų.

Metraštis padalytas į 4 skyrius. I - aame skyriuje lietuvių-vokiečių santykius apžvelgia Ulla Lachauer iš Mannheimo, prof. dr. Domas Kaunas iš Vilniaus, dr. Arūnė Arbačiauskaitė iš

Neringos ir Christoph Kairies iš Tilžės (miręs 1951). II skyriuje apie šiandieninę Lietuvą bei jos vokiečius rašo Arthur Hermann iš Bammentalio ir dr. Nastazija Kairiūkštytė iš Vilniaus. III kultūros skyriuje dr. Liane Klein iš Alt Pansowo nagrinėja rašytojo Antano Vienuolio romano "Puodžiūnkiemis" atsiradimą ir Leonas Stepanauskas iš Berlyno pasikalbėjime su prof. Wilfriedu Jochims nušviečia Rostocko muzikos centro įsteigimą. IV skyriuje pateikiamas rekomenduotinių knygų sąrašas apie Pabaltijo kraštus ir šiame metraštyje spausdinamų autorių adresai.

INFORMACIJOMS leisti aukojo:

Dr. Laurentia Stripinytė iš Müncheno	100,--DM
Juozas Benetis iš Darmstadto, Antanas Rimša iš Hohenfelso ir Teresė Lipšienė iš Hamburgo po	50,--DM
Julius Gucaitis iš Salzgitterio	40,--DM
Mme M. Budvytis iš Thuino (Belgija)	30,--DM
Kun. Tamara Šmitienė iš Bad Zwischenahno ir Martin Müller iš Backnango po	25,--DM
Danutė ir Algimantas Sakalauskai iš Bonnos ir Adolf Uszleit iš Mannheimo po	10,--DM

Ačiū.

Padėka

Rietavo klebonas nuoširdžiai dėkoja Algiui Vitkui už jo rūpesčiu surinktus 1.000 DM Rietavo senelių namų statybai.

Numatomi renginiai

Gegužės 13	Motinos dienos šventė Hüttenfelde
Birželio 24	Joninės Vasario 16-osios gimnazijoje
Liepos 30 - rugpjūčio 6	Europos lietuviškųjų studijų savaitė Hüttenfelde
Rugsėjo 29 - spalio 1	Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas